

Veckorapport – Rapsjordloppa och bladlöss vecka 43, 2023

Höstsmitta av rödsotvirus – minskad inflygning, men fortsatt viktigt att kontrollera fälten

Inflygningen av bladlöss i sugfällorna både i Alnarp och Ingelstorp har minskat den senaste veckan, se tabellerna nedan. En del höstsådda fält i risklägen (exempelvis kustnära och i skyddade lägen) har kontrollerats i NV-, SV- och SÖ Skåne. Något färre löss hittades denna vecka i dessa fält, jämfört med föregående veckor. Det finns också platser där det inte hittas löss, vilket framför allt är i områden där det inte finns erfarenheter av större angrepp tidigare år. Kontrollera de enskilda fälten, framförallt tidigt sådda. Vid förekomst av löss är det enligt erfarenhet från tidigare år viktigt att inte behandla för tidigt. För mer information se vx-brev nr 33.

Det finns ingen bekämpningströskel för bladlus på hösten i höstsåden. Bekämpning är motiverad när grödan har **minst 3–4 blad** och där det är lätt att hitta bladlöss på plantorna, ca 2–3% angripna plantor.

Vädret under hösten, speciellt senhösten, är av stor betydelse för hur länge bladlössen kan vara aktiva och förökas. De besvärliga åren, med mycket rödsotvirus, har varit år med stor förekomst av bladlöss i kombination med tidig sådd (före 20 september) och snabb uppkomst samt varmt väder i oktober OCH november.

Tabell 1. Totalt antal havre-, sädes- och majsbladlöss/vecka fångade i sugfällorna i Alnarp och Ingelstorp (Kalmar). *2006 enbart havrebladlus. Källa: SLU.

ALNARP								INGELSTORP (Kalmar)							
Vecka	2006	2014	2018	2020	2021	2022	2023	Vecka	2006	2014	2018	2020	2021	2022	2023
35	5	2	0	1	1	33	13	35	3	2	0	3	2	15	25
36	1	6	7	27	0	6	44	36	7	6	4	43	75	33	51
37	21	56	5	4	155	14	246	37	6	81	23	8	97	65	197
38	292	194	37	69	310	56	286	38	11	54	125	87	9	333	238
39	1513	186	33	233	279	107	701	39	372	508	88	829	152	362	743
40	1767	533	124	631	516	56	487	40	1340	389	463	316	1928	227	1163
41	734	358	1916	117	115	109	239	41	823	1059	2845	80	156	150	102
42	1215	545	931	112	97	126	89	42	795	660	925	216	67	479	35
43	638	310	198	20	49	253		43	902	82	81	61	111	492	
44	45	56	72	77	89			44	120	33	42	28	122	0	
45	45	60	126	42	7			45		29	90	12	7		
46	61	14	90	22				46		18	121	11			
47	50	10	7	20				47		2	17	6			
48	46	0	3	1				48							

Bladlöss i fält kan lättast ses om man lägger sig på knä och tittar på plantorna i motljus. Bladlössen kan sitta på bladen och strået och även ända nere vid markytan. Det är viktigt att följa den fortsatta utvecklingen för att bedöma eventuellt bekämpningsbehov framöver.

Rapsjordloppa – sista avläsningen för säsongen

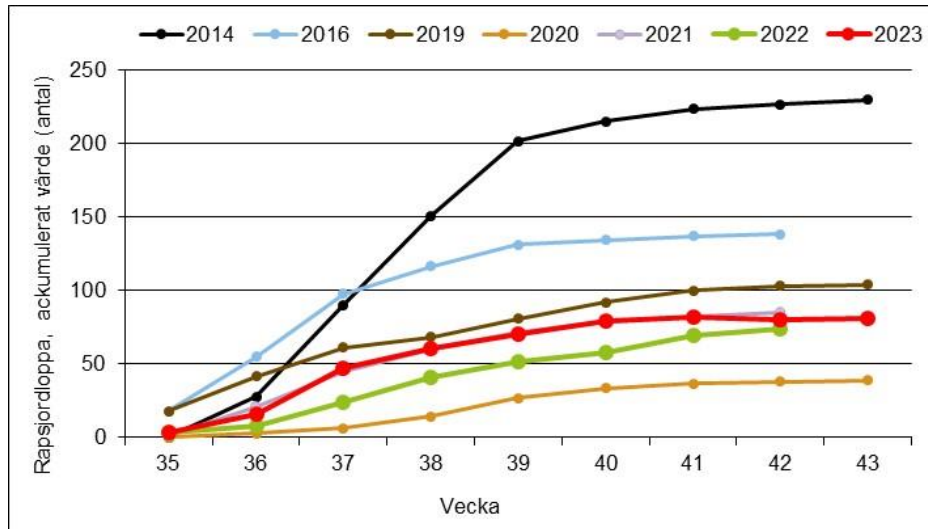
Inflygningen av rapsjordloppa är så gott som avslutad. I cirka hälften av de graderade fälten har tröskeln för bekämpning riktad mot larverna passerats. Ytliga gånger av lilla kållflugans larver syns på en del plantor, men i något mindre omfattning än vanligt. Detta kan bero på att många har sått lite senare än normalt. Phoma syns också på bladen på sina håll, men det brukar sakna betydelse.

Bekämpningströskel larvskador: 50–100 rapsjordloppor/10 dm² i ackumulerad fångst under tre veckor. För att förhindra äggläggning sätts bekämpning in inom 10 dagar efter uppnått tröskelvärde.

Tabell 2. Skålfångster veckovis och den totala ackumulerade fångsten 2023.

Plats	Utv. stadium vid senaste avläsningen	Skålfångst / 10 dm ² (veckovis)									Ackumulerad fångst / 10 dm ²
		v35 28/8	v36 4/9	v37 11/9	v38 18/9	v39 25/9	v40 2/10	v41 9/10	v42 16/10	v43 23/10	
Halland											
Eldsberga	19	0	0	14	1	2	5	1	0	0	23
Nordvästra Skåne											
Viken	18		47	94	24	41	27	6	10	1	250
Kattarp	19	6	24	43	19	19	25	7	11	3	157
Åstorp	19	0	60	83	32	26	22	15	4	6	248
Landskrona	16		20	37	6	1	0	0	0	0	64
Sydvästra Skåne											
Gessie	18	1	3	78	6	4	2	4	2	0	100
Skegrie	18	18	32	103	66	20	2	0	3	3	247
Västra Ingelstad	18	0	4	0	1	0	0	1	0	0	6
Bodarp	17	5	3	3	0	1	0	0	0	0	12
Hemmesdynge	17	13	42	46	1	1	18	0	0	0	121
Skivarp	17		0	30	1	2	2	1	1	1	38
Svarte	19	2	3	6	0	0	0	0	0	0	11
Lund/Mellan Skåne											
Löberöd N	17	1	0	0	1	1	1	1	1	0	6
Löberöd S	17		1	5	10	3	1	0	0	0	20
Fjelle	17	13	15	23	0	0	0	1	0	0	52
Rapsmästarfält	17	1	1	3	3	0	0	0	0	0	8
Kyrkheddinge	17		1	11	11	0	0	0	1	0	24
Södra Sallerup	17			0	6	2	17	2	0	1	28
Sydöstra Skåne											
Sandby Gård	17		14	30	30	21	13	6	3	0	117
Gärnsnäs	18		7	22	25	17	15	11	3	2	102
Tomelilla	19		4	14	15	16	12	5	1	0	67
Nordöstra Skåne											
Kristianstad	18		4	2	1	1	5	0	0	0	13
Blekinge											
Bräkne-Hoby	18	1	1	23	21	31	15	0	0	0	92
* Hviderup											

Utvecklingsstadier: 09 = hjärtbladen växer genom markytan, 10 = hjärtbladen helt utvecklade, 11 = 1 örtblad, 12 = 2 örtblad o.s.v.

Figur 1. Fångster av rapsjordloppa i gulskålar i Skåne, Halland och Blekinge 2014, 2016, 2019–2023. Ackumulerad fångst veckovis.